

Bijdrage Per Saldo in reactie op conceptadvies toekomst AWBZ

Utrecht, 8 april 2008, kenmerk: BR13975

De SERcommissie Sociale Zekerheid, Werkgroep Toekomst AWBZ heeft op 28 maart jl. het conceptadvies over de toekomst van de AWBZ gepresenteerd. Het conceptadvies valt bij Per Saldo in goede aarde: het is weloverwogen, stelt de cliënt centraal en bevat geen radicale suggesties over bijvoorbeeld het opheffen van de AWBZ.

Belangrijke, positieve punten voor budgethouders

- Met meer keuzevrijheid en meer eigen regie voor cliënten zal de AWBZ beter op de toekomst zijn voorbereid.
- Er moeten zo snel mogelijk pgb's voor behandeling en langdurig verblijf in de AWBZ komen.
- Het pgb moet structureel verankerd worden in de AWBZ en niet langer onder een subsidieregeling vallen.
- Het participatiebudget verdient het nader verkend te worden.

Suggesties aan de SER om conceptadvies te verbeteren

Gelijkwaardige keuze tussen pgb en persoonsvolgend budget

De SER adviseert zorg in natura (met persoonsvolgende budgetten) als standaardkeuze. Daarnaast kan gekozen worden voor een pgb. Per Saldo is het niet eens met deze voorkeurspositie voor het persoonsvolgend budget. De verzekerde moet voluit kunnen kiezen tussen pgb en persoonsvolgend budget. In het advies moet duidelijker de gelijkwaardige keuze tussen pgb en persoonsvolgend budget tot uiting komen. Benoem hierbij uitdrukkelijk de randvoorwaarden van een goed informatievoorziening en ondersteuning.

De individuele hulpvraag en zorgzwaartepakketten

De SER is voorstander van het verder ontwikkelen van zorgzwaartepakketten. Per Saldo is echter zeer kritisch over de effecten van de zorgzwaartepakketten. Het thuis regelen van de zorg dreigt ernstig belemmerd te worden omdat in de zorgzwaartepakketten nu de gevolgen van de stapeling van grondslagen niet verwerkt worden in een pakket en uitgegaan wordt dat de zorg collectief geboden wordt. Per Saldo deelt dan ook niet het enthousiasme van de SER voor het optuigen van de hele AWBZ met zorgzwaartepakketten. Per Saldo pleit ervoor dat de SER zich kritischer uitlaat over de mogelijkheden van maatwerk van de zorgzwaartepakketten in de zorg aan huis.

Waardebepaling van het pgb

De SER stelt voor om de waarde van het pgb lager te maken dan zorg in natura. In het conceptadvies illustreert u dit door te wijzen op het hanteren van een zekere korting (afslag of kortingspercentage) ten opzichte van de kosten van een persoonsvolgend budget (zorg in natura). Op deze manier wordt dan rekening gehouden met het feit dat cliënten kosten besparen op de overhead door gebruik te maken van informele zorg en/of zelfstandigen zonder personeel.

Per Saldo acht een stevige discussie over de waardebepaling van een pgb noodzakelijk. In uw conceptadvies dreigt het pgb een instrument voor goedkope hulp te worden en gaat zo voorbij aan de betekenis van het pgb voor eigen regie en innovatie van het zorgaanbod.

Participatiebudget

De SER vindt dat het integraal participatiebudget het verdient om nader uitgewerkt te worden. Per Saldo merkt op dat de pilots al begonnen zijn en dat in het advies het belang van het participatiebudget sterker aangezet kan worden. Ga een stap verder door eigen regie als uitgangspunt te nemen en te adviseren dat met kracht de vorming van één budget ter hand moet worden genomen. Bepleit een spoedige verbreding van de integrale aanpak naar WMO, onderwijs, WSW, en vervoersvoorzieningen en het uitwerken van een integrale indicatie.

Pgb in de Zorgverzekeringswet

Als er, zoals de SER voorstelt, meer herstelgerichte zorg wordt overgeheveld van de AWBZ naar de Zvw, dan moet ook in de Zvw het pgb steviger verankerd worden. Per Saldo pleit daarbij voor landelijk geregelde garanties voor een goede pgb-uitvoeringspraktijk bij zorgverzekeraars. Dit pleidooi wordt gevoed door ervaringen met de lopende experimenten met het pgb in de Zvw, waarin zichtbaar wordt hoe mondjesmaat de afzonderlijke verzekeraars het pgb vormgeven.

Per Saldo roept de SER op hierover duidelijke uitspraken te doen in zijn advies.

De AWBZ op langere termijn

De SER voelt ervoor om de AWBZ niet te laten gelden als een verzekering voor de zorgkosten voor iedereen met een beperking. Doelgroepen als mensen met een verstandelijke beperking en mensen met psychische problemen zouden wel in de AWBZ blijven, maar andere groepen niet, zoals chronisch zieken. Per Saldo vindt dat een te grove omschrijving van een groep mensen geen recht doet aan de zorgverzekering AWBZ enodeloos veel onrust kan veroorzaken. In de verschillende doelgroepen komen dezelfde zorgvragen voor. Wij adviseren om in uw advies terughoudend te zijn met het benoemen van doelgroepen als die niet goed te onderscheiden zijn en over het hoofd zien dat eenzelfde zorgvraag in de ene doelgroep wel verzekerd is, maar in een andere niet.